

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ ПРЕЗИДИУМЫ
КАРАРЫ**

**«Татарстан Республикасында гражданнарның
мөрәжәгатьләре турында» Татарстан Республикасы Законын
гамәлгә ашыру барышы хакында**

«Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәжәгатьләре турында» Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыру барышы хакында Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе урынбасары Ю.З. Камалтынов, Татарстан Республикасы Прокуроры И.С. Нәфыйков һәм Лаеш муниципаль районы башлыгы, район Советы рәисе М.П. Афанасьев мәгълүматын тыңлап фикер алышканнан соң, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы түбәндәгеләрне билгеләп үтә.

Татарстан Республикасы Конституциясенен 46 статьясы нигезендә Татарстан Республикасында һәркем дәүләт органнарына һәм жирле үзидарә органнарына шәхсән мөрәжәгать итәргә, шулай ук индивидуаль һәм күмәк мөрәжәгатьләр жибәрергә хокуклы.

Россия Федерациясе гражданының дәүләт органнарына һәм жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итүгә конституциячел хокукин гамәлгә ашыруга бәйле хокук мөнәсәбәтләре, дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе «Россия Федерациясе гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 2 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән.

Законнар һәм хокук қуллану практикасы мониторингы буенча Татарстан Республикасы Дәүләт Советы комиссиясе эше кысаларында «Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәжәгатьләре турында» Татарстан Республикасы Законына уздырылган мониторинг һәм әлеге Законны гамәлгә ашыруның хокук қуллану практикасына Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты тарафыннан ясалган анализ әлеге Законның, тулаем алганды, норматив күрсәтмәләргә туры килүен һәм анда хокукый коллизияләрнен булмавын, шулай ук хокукый җайга салуның планлаштырылган нәтижәсенә туры килүен күрсәтте. Бер үк вакытта

«Татарстан Республикасында гражданнарың мөрәжәгатьләре турында» Татарстан Республикасы Законын камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр кертелде, алар «Татарстан Республикасында гражданнарың мөрәжәгатьләре турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» 2018 елның 14 маенданы 32-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында исәпкә алынды.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Ф.Х. Мөхәммәтшин мөрәжәгате буенча Татарстан Республикасы прокуратурасы тарафыннан муниципаль берәмлекләрдә һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органнарында гражданнарың мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында законнарың үтәлешенә еллык тикшерүләр уздырылды.

Татарстан Республикасы прокуратурасы мәгълүматы буенча, прокурорлар тарафыннан субъектив характерга ия булган һәм дәүләт органнары, муниципаль органнар хезмәткәрләренең башкару дисциплинасына гына бәйле булган күрсәтелгән законнар таләпләрен бозуларны ачыклау эше дәвам итә.

Прокуратура органнары ачыклаганча, гражданнарың мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында законнарны бозу очракларының ин күбесе Чаллы, Казан, Азнакай, Буа, Зәй, Алабуга шәһәрләрендә, шулай ук республиканың Апас һәм Минзәлә муниципаль районнарында күзәтелде.

Татарстан Республикасы прокуратурасы тарафыннан республиканың шулай ук берничә министрлыгында һәм ведомствосында гражданнарың мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында законнарны үтәү өлешендә, аерым алганды, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгында, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгында, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгында, Татарстан Республикасы Гражданнар оборонысы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгында, Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгында, Татарстан Республикасы Яшыләр эшләре һәм спорт министрлыгында (үзгәртеп коруга кадәр), Татарстан Республикасы Мәгълүматлаштыру һәм элемтә министрлыгында, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгында, Татарстан Республикасы Сәнәгать һәм сәүдә министрлыгында, Татарстан Республикасы Дәүләт торак инспекциясендә хокук бозулар ачыкланган.

Гражданнарны шәхси кабул иткәндә дә хокук бозуларга юл куела.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы **КАРАР БИРӘ:**

1. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе урынбасары Ю.З. Камалтынов, Татарстан Республикасы Прокуроры И.С. Нәфыйков һәм Лаеш муниципаль районы башлыгы, район Советы рәисе М.П. Афанасьев мәгълүматын игътибарга алырга.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарында, шул исәптән министрлыкларның һәм ведомстволарның коллегия утырышларында гражданнарын мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнар үтәлеше хакындагы мәсьәләне карауны тәкъдим итәргә.

3. «Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы» ассоциациясенә Ассоциация Президиумы утырышында жирле үзидарә органнарында гражданнарын мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнарын үтәлеше хакында мәсьәләне карауны һәм хокук бозуларны булдырмау максатларында методик эш үткәруне тәкъдим итәргә.

4. Татарстан Республикасы Һөнәр берлекләре федерациясенә гражданнарын мөрәҗәгатьләрен караганда гражданнарын хезмәт хокуку бозылуга бәйле мәсьәләләргә аеруча игътибар итүне һәм күрсәтелгән хокук бозуларны бетерергә булышуны тәкъдим итәргә.

5. Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнарына үzlәренең утырышларында, башкару дисциплинасына һәм жирле үзидарә органнарының гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү нәтижәлелегенә аерым игътибар биреп, гражданнарын мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнары гамәлгә аширу барышы хакында мәсьәләне карауны тәкъдим итәргә.

6. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарына түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:

гражданнарын мөрәҗәгатьләре белән эшләүне алга таба да камилләштерү чаралары күрергә һәм гражданнарын мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнарда билгеләнгән таләпләрнең, шул исәптән килә торган мөрәҗәгатьләрне мәжбүри теркәү, аларны карауның сроклары һәм нәтижәлелеге, шулай ук гражданнары шәхси кабул итүне оештыру өлешендә дә мәжбүри үтәлешен тикшереп торуны көчәйтөргә;

кирәк булган очракта, гражданнарын мөрәҗәгатьләре белән эшләүне регламентлаштыра торган, шул исәптән җавапның үз вакытында жибәрелүен раслый торган документларның сакланышын тәэмин итүне құздә tota торган норматив хокукий актлар кабул итүне тәэмин итәргә;

гражданнарын мөрәҗәгатьләре белән эшләүгә системалы рәвештә кварталга кимендә бер тапкыр анализ ясарга һәм гражданнарын мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнары бозу фактларын бетерү чаралары күрергә;

гражданнарын мөрәҗәгатьләрен караганда башкару дисциплинасы дәрәҗәсен арттырырга, әлеге өлкәдә закон бозуларга юл куйган затларга карата, кирәк булган очракта, хезмәт урынында тикшерүләр үткәрергә;

гражданнары кабул итүне оештыруның законнарда каралган барлық рәвешләрен дә активрак кулланырга;

гражданнарың мөрәжәгатьләре белән эшләүгә вәкаләтле белгечләрнең һөнәри квалификация дәрәҗәсен үз вакытында күтәрүне тәэммин итәргә.

7. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы комитетларына һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатларына гражданнарың мөрәжәгатьләре белән эшләу мәсъәләләрен, федераль законнарны һәм республика законнарын камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәргә аерым игътибар биреп, комитет утырышларында карарга.

8. Элеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитетына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәйисе

Лаешшәһәре,
2019 елның 18 июне
№ 2931-V ДС

Ф.Х. Мөхәммәтшин

